

15.02.2016

Sj/1

§ 123

V 2.3.2016, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite sateenkaarinuorten hyvinvoinnin edistämisestä

HEL 2015-009509 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää katsoa valtuutettu Anna Vuorjoen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti käsitellä sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan ensimmäisen asian (Sj/1) kaupunginvaltuuston esityksistä kokouksen kolmantena asiana.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anna Vuorjoki ja 44 muuta valtuutettua toteavat aloitteessaan mm., että Helsingissä on tuhansia nuoria, jotka kuuluvat seksuaali- tai sukupuolivähemmistöihin. Nämä nuoret kokevat syrjintää sekä koulussa että sosiaali- ja terveystaluuissa. Syrjivien ja epäasiallisten käytäntöjen takana voi olla tiedon ja osaamisen puute. Aloitteessa esitetään tämän vuoksi, että selvitetään nuorten kanssa työskentelevien työntekijöiden tarve saada koulutusta sateenkaarinuorten kohtaamisesta. Tämän lisäksi on selvitettävä mahdollisuus varmistaa se, että kaikil-

15.02.2016

Sj/1

la nuorten kanssa työskentelevillä työntekijöillä on vähintään perustiedot sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuudesta.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Opetuslautakunta, sosiaali- ja terveyslautakunta ja nuorisolautakunta ovat antaneet lausuntonsa aloitteen johdosta. Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta äänestettiin päätöshistoriasta ilmenevällä tavalla.

Opetus- ja sosiaali- ja terveyslautakuntien lausunnoista ilmenee mm., että virastot ovat eri tavoin kouluttaneet henkilöstöään sateenkaarinuorten kohtaamiseen. Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnossa nostetaan erityisesti esille koulu- ja opiskeluterveydenhuolto. Terveystieteiden ja muiden nuorten kanssa työskentelevien ammattiryhmien osamista on pyritty kehittämään järjestämällä useita seksuaaliterveyteen liittyviä koulutustilaisuuksia. Myös opetuslautakunnan lausunnossa todetaan, että virasto järjestää henkilöstölleen seksuaalisuuteen liittyviä koulutuksia. Koulutuksissa on tehty hyvää yhteistyötä mm. nuorisoasiainkeskuksen, kouluterveydenhuollon, vapaaehtoistoimijoiden ja Väestöliiton kanssa. Tarvetta tällaiselle koulutukselle on, ja opetusvirasto tulee selvittämään mm. oppilashuoltotyöhön osallistuvan henkilöstön täydennyskoulutuksen tarvetta näillä alueilla.

Nuorisolautakunnan lausunnosta ilmenee, että nuorisoasiainkeskus on kartoittanut osana yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaansa henkilökuntansa koulutustarpeet myös siltä osin kuin ne koskevat toimintaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjä edustavien nuorten kanssa. Koulutusta ja keskusteluja on järjestetty nuorisotaloilla ja henkilökunnan avoimissa koulutuksissa. Nuorisoasiainkeskus tekee yhteistyötä Helsingin Seudun Setan kanssa ja toimii osana moniammatillista työryhmää. Nuorisoasiainkeskus on lisäksi suunnittelemassa henkilökunnan kouluttamista kunniakulttuurista tulevien seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä edustavien nuorten kohtaamisessa.

Kaupunginhallitus pitää asiassa esitettyä selvitystä riittävänä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

15.02.2016

Sj/1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.11.2015 § 326

HEL 2015-009509 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavaan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystyövirasto kunnioittaa asiakkaidensa oikeutta yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun kaikissa viraston palveluissa.

Asiakkaiden kohtaamiseen ja vuorovaikutukseen liittyvää koulutusta sisältävä keskeisempien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattiryhmien koulutukseen. Tämän lisäksi viraston henkilöstölle järjestetään eri työntekijäryhmien osaamistarpeen mukaan suunniteltua lisäkoulutusta muun muassa nuorten seksuaaliterveyteen ja asiakkaan kohtaamiseen liittyen.

Erityisesti koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on tunnistettu haasteita sateenkaarinuorten kouluissa ja oppilaitoksissa kohtaaman eriarvoistavan kohtelun vuoksi. Haasteiden kohtaamiseksi on pyritty kehittämään terveydenhoitajien ja muiden nuorten kanssa työskentelevien ammattiryhmien osaamista järjestämällä useita seksuaaliterveyteen liittyviä koulutustilaisuuksia, joissa on käsitelty aihetta monipuolisesti. Koulutustilaisuuksia on järjestetty myös yhteistyössä opetusviraston kanssa, jolloin palvelutarpeen ja -tuen tunnistamiseen syntyy yhteistä tietopohjaa. Henkilökunnan osaamis- ja koulutustarpeet ovat jatkuvia ja perhdytystä sekä koulutusta tullaan järjestämään edelleen säännöllisesti kaikille nuorten kanssa työskenteleville.

Sateenkaarinuorten kohtaamisessa on kysymys paljon laajemmasta kuin seksuaaliterveyteen liittyvästä asiasta, ja tietoa seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuudesta tarvitaan siksi kaikissa niissä yksiköissä, joissa työskennellään nuorten kanssa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että keskeisten nuorten kanssa työskentelevien henkilöstöryhmien osaamista sateenkaarinuorten kohtaamisessa kartoitetaan henkilöstölle suunnatulla kyselyllä ja täydennyskoulutusta järjestetään havaitun tarpeen mukaan. Lautakunta suosittelee selvittämään mahdollisuutta yhteistyöhön järjestöjen kanssa.

15.02.2016

Sj/1

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Henkilökunnan asiantuntemuksen ja osaamisen lisääminen edistää sateenkaarinuorten osallisuutta ja edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa sosiaali- ja terveyspalveluissa."

Käsittely

10.11.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

1. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Poistetaan kappaleesta 3 virke "Pätevyysvaatimusten edellyttämien tutkintojen suorittaneilla voidaan katsoa olevan perustason tiedot sukupuolen ja sukupuolisen suuntautumisen moninaisuudesta."

Kannattaja: Laura Nordström

2. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään lausunnon loppuun: "Sateenkaarinuorten kohtaamisessa on kysymys paljon laajemmasta kuin seksuaaliterveyteen liittyvästä asiasta, ja tietoa seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuudesta tarvitaan siksi kaikissa niissä yksiköissä, joissa työskennellään nuorten kanssa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että keskeisten nuorten kanssa työskentelevien henkilöstöryhmien osaamista sateenkaarinuorten kohtaamisessa kartoitetaan henkilöstölle suunnatulla kyselyllä ja täydennyskoulutusta järjestetään havaitun tarpeen mukaan.

Kannattaja: Laura Nordström

3. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään lausunnon loppuun lause "Lautakunta suosittelee selvittämään mahdollisuutta yhteistyöhön järjestöjen kanssa."

Kannattaja: Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Poistetaan kappaleesta 3 virke "Pätevyysvaatimusten edellyttämien tutkintojen suorittaneilla voidaan katsoa olevan perustason tiedot sukupuolen ja sukupuolisen suuntautumisen moninaisuudesta."

15.02.2016

Sj/1

Jaa-äännet: 5

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Rene Hursti, Seija Muurinen, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 7

Gunvor Brettschneider, Miina Kajos, Jouko Malinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Saido Mohamed

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (1 tyhjä).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon loppuun: "Sateenkaarinuorten kohtaamisessa on kysymys paljon laajemmasta kuin seksuaaliterveyteen liittyvästä asiasta, ja tietoa seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuudesta tarvitaan siksi kaikissa niissä yksiköissä, joissa työskennellään nuorten kanssa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että keskeisten nuorten kanssa työskentelevien henkilöstöryhmien osaamista sateenkaarinuorten kohtaamisessa kartoitetaan henkilöstölle suunnatulla kyselyllä ja täydennyskoulutusta järjestetään havaitun tarpeen mukaan.

Jaa-äännet: 5

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Saido Mohamed, Seija Muurinen, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 7

Rene Hursti, Miina Kajos, Jouko Malinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Gunvor Brettschneider

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (1 tyhjä).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon loppuun lause "Lautakunta suosittelee selvittämään mahdollisuutta yhteistyöhön järjestöjen kanssa."

15.02.2016

Sj/1

Jaa-äännet: 1
Rene Hursti

Ei-äännet: 12
Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Miina Kajos, Jouko Malinen, Saido Mohamed, Seija Muurinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 12 - 1.

27.10.2015 Pöydälle

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 05.11.2015 § 108

HEL 2015-009509 T 00 00 03

Lausunto

Nuorisolautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nuorisoasiainkeskuksessa on voimassa oleva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma vuosille 2014 – 2017. Suunnitelman toteuttamisen pohjana on ollut lähetetyt kyselylomakkeet sekä työyhteisöissä käydyt keskustelut (2012-2013) liittyen toiminnalliseen, palvelujen tuottamisen yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa tehtäessä kartoitettiin myös henkilökunnan koulutukseen liittyvät tarpeet liittyen toimintaan myös sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjä edustavien nuorten kanssa.

Kartoitukseen perustuen, Helsingin Seudun Seta ry:n toimijat ovat vierailleet kevästä 2013 alkaen nuorisotaloilla ja tarjonneet perustietoa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöistä ja sateenkaariperheistä nuorten kanssa keskustellen. Kahtena viimeisenä vuotena (2014 ja 2015) yhdenvertaisuusviikolla lokakuussa on seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asiat nostettu esille henkilökunnalle avoimissa koulutuksissa:

15.02.2016

Sj/1

2014 käsittelimme nuoren seksuaali-identiteettiä ja ”kaapista tulemista” ja 2015 käsittelimme transsukupuolisten nuorten tarinoita.

Avoimien koulutusten lisäksi nuorisoasiainkeskuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelija vierailee säännöllisesti yksiköissä ja keskustelee henkilökunnan kanssa nuorten seksuaalisuuteen ja sukupuoleen liittyvistä kysymyksistä. Nuorisoasiainkeskus on kiinnittänyt huomiota sukupuolten ja seksuaalisuuden moninaisuuteen myös uudistamalla jäsenkorttilomakkeensa. Pääkaupunkiseudun nuorisotoimien yhteiseen jäsenkorttilomakkeeseen on tehty muutoksia, joissa huomioidaan paremmin seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuolen moninaisuus ja näin ollen jäsenkorttilomake osaltaan edistää yhdenvertaisuutta.

Monilta osin nuorisoasiainkeskus on ollut edelläkävijä sukupuolten ja seksuaalisuuden monimuotoisuuteen liittyvissä kysymyksissä, mutta tämä ei tarkoita sitä, ettei kehittämisen varaa vielä olisi. Nuorisoasiainkeskus tekee yhteistyötä Helsingin Seudun Setan kanssa sekä toimii osana moniammatillista työryhmää sateenkaarevasta nuorisotyöstä. Olemme lisäksi suunnittelemassa henkilökunnan kouluttamista kunnia-kulttuurista tulevien ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä edustavien nuorten kohtaamisessa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toteutumista seurataan. Tähän liittyen myös henkilökunnan koulutuksen tarvetta liittyen seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin selvitetään säännöllisin väliajoin.

Esittelijä

nuorisotoimenjohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marko Stenroos, suunnittelija, puhelin: 310 71596
marko.stenroos(a)hel.fi

Opetuslautakunta 06.10.2015 § 181

HEL 2015-009509 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Koulujen ja oppilaitosten seksuaalikasvatus määritellään opetussuunnitelmissa. Parhaillaan valmisteilla olevassa OPS 2016 –prosessissa on kiinnitetty erityistä huomiota lapsen edun ensisijaisuuteen, rakentavaan yhteisöllisyyteen ja erilaisista kulttuureista saapuvien lasten ja nuorten tukemiseen. Nämä asiat on pyritty huomioimaan myös parhaillaan valmisteilla olevassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa. Sek-

15.02.2016

Sj/1

suaalikasvatus on alue, johon kohdistuu melko voimakkaita, osin ristikkäisiäkin paineita. Varsinkin nuorilta on viime aikoina tullut selkeää toivetta siitä, että mm. sateenkaarinuorten seksuaalisuutta pitäisi käsitellä kouluissa ja oppilaitoksissa nykyistä enemmän ja avoimemmin. Toisaalta osa huoltajista katsoo, että koulun seksuaalikasvatus menee piemmälle kuin heidän arvomaailmansa edellyttäisi. Seksuaalikasvatus edellyttää kaikkien näkökulmien kuulemista ja yksilöllisiä täydentäviä ratkaisuja.

Kouluissa ja oppilaitoksissa on mm. kouluterveystutkimuksen mukaan jossain määrin seksuaalista häirintää. Usein se kohdistuu sateenkaarinuoriin tai sellaiseksi epäiltyihin. Seksuaaliseen häirintään on puututtu ja tullaan puuttumaan sekä opetusviraston että yksittäisten koulujen ja oppilaitosten tasolla.

Opetusvirasto järjestää henkilöstölleen seksuaalisuuteen liittyviä koulutuksia. Yleensä nämä ovat olleet pääniminen ”seksuaalikäyttäytymisen kehittyvät käytännöt” alla. Koulutuksissa on tehty hyvää yhteistyötä mm. nuorisoasiainkeskuksen, kouluterveydenhuollon, vapaaehtoistojen sekä Väestöliiton kanssa. Sekä opetus- että oppilashuoltohenkilöstö on saanut tätä kautta päivitettyä tietoaan mm. sateenkaarinuorten asioista. Luonnollisesti sateenkaarinuorten tilanteesta saadaan lisää tietoa ja myös opetus- ja oppilashuoltohenkilöstössä on vaihtuvuutta. Näin ollen koulutuksia on syytä järjestää myös tulevaisuudessa.

Tarvetta sateenkaarinuorten kohtaamiseen liittyvään koulutukseen on. Tätä pyritään kartoittamaan täydennyskoulutussisältöjä suunniteltaessa ja saadun palautteen pohjalta. Ajoittain on hyvä selvittää tilannetta myös tähän kohdistettujen kyselyiden avulla. Opetusvirasto selvittää ensimmäiseksi oppilashuoltotyöhön osallistuvan henkilöstön täydennyskoulutustarvetta edellä mainitusta asiasta.

Käsittely

06.10.2015 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi
Crister Nyberg, suunnittelija, puhelin: 310 86329
crister.nyberg(a)hel.fi

15.02.2016

Sj/1

Niclas Rönnholm, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566